

Postać flâneura w twórczości Waltera Benjamina

To właśnie Walter Benjamin był tym dzięki któremu metafora flâneura – wędrownego gracza na stałe zakorzeniła się w świadomości współczesnego intelektualisty. W rozdziale tym, opierając się na jego twórczości przedstawię podstawowe nurty recepcji dotyczące tego zjawiska w ujęciu Benjamina. Cechą konstytutywną nowoczesnego podmiotu jest wieloznaczność charakteryzująca spacerowicza. Walter Benjamin tak jak Siegfried Kracauer , czy Franz Hessel wiązał narodziny flânerie z nudą „owym szczególnym stanem, który w dziewiętnastym wieku uległ [za sprawą spacerowania P.D] swoistej demokratyzacji” ^[1].

W życiu i twórczości autora pasaży można wyróżnić trzy główne nurty rozważań dotyczące flâneura. Zagadnienia poruszane w ich ramach wiążą się w mniejszym lub większym stopniu z budowaną przez całe życie przez autora pasaży teorią kultury. Teorią, która zawiera przedstawienie i próbę wyjaśnienia współczesnego miejskiego bytowania człowieka. Teorią wedle której człowiek nie może i już chyba nie potrafi, bądź nie potrafi bo nie chce stać nieruchomo. Nie dlatego że człowiek współczesny jest z natury swojej niespokojny i nie dlatego że rwie się do czynu, lub lubi ryzyko, lecz dlatego że we współczesnym świecie nie ma miejsca gdzie człowiek mógłby stać nieruchomo. Każda chwila rozumiana jako „tu i teraz” ulatnia się i zanika, nie można spodziewać się że jakieś „teraz” będzie trwało. Każda chwila obdarzona jest swoją niepowtarzalną tożsamością, która jest niepełna, można powiedzieć że jest to tożsamość ułudna, ze skazą. Umiera ona już w momencie narodzin.^[2]

„Teraz” jawi nam się niejasne, przemyka nieokreślone i zanika zamglone, zanim tak naprawdę zdąży utrwalić się w naszym doświadczeniu. Główne nurty rozważań nad „ludzkim flâneurem”

związane są kolejno z reinterpretacją poezji Baudelaire'a o której już pisałem w rozdziale pt. „Kwiaty Zła”, pasażami jako miejscem egzystencji flâneura i zarazem pierwowzorem współczesnego konsumpcyjnego bycia w świecie, oraz osobistą praktyką spacerowania Waltera Benjamina.

[1] Wspominam za Anna Zeidler-Janiszewska, *Dryfujący flâneur, czyli o sytuacjonistycznej transformacji doświadczenia miejskiej przestrzeni*, [w:] Ewa Rewers (red.), *Przestrzeń, filozofia i architektura*, Wydawnictwo Fundacji Humaniora, Poznań 1999, s.125.

[2] Pisałem o tym szerzej w rozdziale poświęconym Baudelaire'owi, omawiając koncepcję zmiany funkcji doświadczenia i przeżycia oraz podając nieco dalej przesłanki „wielkomiejskiego intelektualizmu” George'a Simmla.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.